



C/Manuel Sanchís Guarner, 10
07004 Palma
T +34 971 49 60 60
F +34 971 49 60 78
info@gobmallorca.com
www.gobmallorca.com

D'acord amb allò publicat al BOIB núm. 58 de 30 d'abril de 2013, relatiu al nou tràmit d'informació pública del tràmit d'aprovació de l'informe de sostenibilitat ambiental del Pla Hidrològic de les Illes Balears, presenta les següents:

AL·LEGACIONS

Consideracions generals

La elaboració del Pla Hidrològic de les Illes Balears (aprovat inicialment al 2011) va ser un procés llarg, en part justificat per l'adequació a la Directiva Marc de l'Aigua, però sobretot per un procés participatiu molt ampli. Arribats al seu final, contestades les al·legacions, informat favorablement pel Consell Balear de l'Aigua, aprovat pel Consell de Govern i també informat pel Consejo Nacional del Agua, va quedar enrocant al Ministeri durant mesos i amb el canvi de Govern a les Illes Balears ha estat aturat de manera incomprensible. Al 2012 va tornar a estar a informació pública, el que ha comportat un retràs històric i tancar una quantitat de feina i recursos econòmics ingent.

És de domini públic que la paralització d'aquesta tramitació del PHIB tenia relació amb les pressions de sectors relacionats amb les benzineres, els perforadors de sondeigs, certes promotores immobiliàries i alguns lobbys interessats en la desregulació i la manca de certs controls que destapen irregularitats.

Lamentam que s'utilitzi públicament als agricultors de les Illes com a excusa per paraitzar el PHIB, quan aquests no varen mostrar gairebé disconformitats amb el PHIB. Volem recordar que ni tan sols ASAJA va oposar-se al Consell Balear de l'Aigua.

Ara, un nou esborrany, torna a estar a exposició pública. Les modificacions que presenta aquest darrer esborrany del Pla Hidrològic de les Illes Balears tenen caràcter substancial i per tant modifiquen tot el procés participatiu que se va produir al llarg de la seva redacció. El document presentat és, a criteri nostre, un greu retrocés en la protecció del recurs que compromet el seu futur, incompleix els principis bàsics establerts per la Directiva Marc de l'Aigua (DMA) i implica una desregulació total que repercuteix en una manca de control i protecció del Domini Públic Hidràulic. Es per això que no considerem suficient ni d'acord amb la doctrina de la Directiva Marc de l'Aigua (DMA), el termini d'al·legacions de 28 dies per a la seva aprovació. Per tant demanem que s'iniciï un procés de participació pública a on puguin exposar-se, justificar-se, discutir-se i arribar a acords entre tots els agents amb interès amb el recursos hídrics de les Balears. Més encara quan segons el calendari el 2015 ja s'hauria d'haver implementat bona part de les mesures d'aquest Pla i procedir-se a la seva revisió.

Per tant demanem la retirada d'aquest esborrany i l'inici d'un procés de participació que garanteixi el disposar un Pla transparent, consensuat i participatiu que posi remei a la degradació dels recursos hídrics de les Balears en el període 2015 a 2021.

Del seguiment de les masses d'aigua per a la seva protecció

Per a la recuperació i millora de les masses d'aigua es condició necessària, tot i que no suficient, el seguiment continuat dels paràmetres que les caracteritzen.

Resulta per tant, imprescindible mantenir els programes de seguiment de caràcter general i en particular el Plans de Seguiment i Gestió de les diverses masses d'aigua. Sense la continuïtat d'aquest seguiment resulta impossible valorar l'efectivitat de les actuacions programades i a més, se produeix un incompliment greu de la Directiva Marc de l'Aigua (DMA).

De les aigües superficials.

La supressió de les mesures de protecció sobre els cursos d'aigua superficial que contempla el nou esborrany posa en perill el seu estat de conservació i, en un flagrant incompliment de la DMA, esborra qualsevol acció per recuperar les que no se troben en bon estat. A més, s'elimina la prioritat d'actuacions 'blanes' en la recuperació del torrents i fins i tot s'eliminen les distàncies de retirada de edificacions dels llits.

Per tot això **demanem s'inclouï amb caràcter normatiu un programa de recuperació de torrents i una normativa de protecció i manteniment de les lleres que impossibiliti actuacions purament hidràuliques que no tenen en compte el seu caràcter d'ecosistemes connectors de fauna i flora. Més concretament:**

De la recuperació i conservació dels torrents.

La consideració ecològica dels torrents, més enllà de la seva funció d'evacuació de l'aigua, ha de tenir en compte que:

- Són sistemes naturals ben caracteritzats i valuosos
- Presenten gran diversitat biològica.
- Tenen alta productivitat primària.
- Actuen com a connectors ecològics entre àrees naturals.
- Actuen com a reducte d'humitat i conservació d'aigua durant l'estiu mediterrani.
- Són hàbitat diferenciat microclimàticament.
- Són refugi mediterrani d'arbres caducifolis i flora eurosiberiana.
- Actuen com a última barrera a l'erosió, abans que els materials arribin a la mar.
- Tenen una alta funcionalitat depurativa d'aigües residuals.
- Són estructures d'infiltració d'aigua al aquífer.
- Eleven la qualitat del paisatge.

La gestió dels torrents, encara que sigui amb l'objectiu de prevenir inundacions o mitigar els seus efectes, no pot ignorar tots aquests aspectes. **Pensam que és necessari un canvi d'enfocament, que fixi com objectius la recuperació i conservació dels torrents, i la restauració de la seva dinàmica natural en terrenys forestals i rústics.** L'estratègia per evitar o reduir impactes generats per avingudes s'hauria de centrar fonamentalment en la

correcció d'infraestructures a sol rústic que han alterat la dinàmica hídrica dels torrents, així com, sobre tot, en els trams urbans.

Dels criteris per obres i actuacions de defensa i minimització per avingudes i inundacions.

Consideram que els criteris disposats són completament insuficients per satisfer els objectius generals relatius a la conservació de la biodiversitat i la millora de la qualitat ecològica dels ecosistemes. Així, **suggerim que a l'article 126 s'inclogui:**

- La identificació acurada de les causes concretes d'inundació en cada cas.
- L'actuació prioritària sobre zones urbanes.
- L'actuació sobre obres realitzades a la zona de domini públic i a la de servitud de protecció.
- L'adequada caracterització del tram a intervenir. Caracterització ecològica, inventari biològic, valors arquitectònics, etnològics, socials, etc.
- La justificació de la necessitat d'intervenció, ambiental i constructiva, sobre la base dels corresponents estudis de risc d'inundació i la valoració dels possibles efectes sobre els béns i les persones, considerant el període de retorn previst i la relació cost/benefici de les diferents alternatives possibles.
- L'anàlisi dels previsibles efectes assolibles en matèria de reducció de danys.
- L'anàlisi cost/eficàcia de les alternatives, incloent el cost ambiental.
- La identificació de la sensibilitat ambiental dels diferents trams de l'actuació, a fi de vincular la sensibilitat i importància ambiental amb la metodologia d'intervenció (maquinària pesant, maquinària lleugera, eines manuals, etc).
- La identificació de zones amb potencial de retenció de les inundacions. Utilització de planes d'inundació controlada com a sistema natural d'atenuació de les avingudes i com alternativa a la intervenció sobre determinats trams.
- Com a norma general, prescindir dels moviments de terres (modificacions de secció, desestructuració del llit, picat de roques, cobriment de gorgs, explanament de materials, etc.), ni per retirar materials ni per accedir amb la maquinària.
- La prioritització de les actuacions de naturalització, de recuperació de l'espai fluvial i de la plana d'inundació front a la simple canalització, per tal de garantir al màxim el funcionament natural del sistema reduint paral·lelament el risc d'avingudes i inundacions.

De la conservació del llits dels torrents

La definició de vegetació ripària ens sembla incompleta, ja que no s'inclou la vegetació del propi llit del torrent. En el cas de les Illes Balears durant la major part de l'any els llits dels torrents no estan inundats, pel que **cal considerar que la vegetació que creix als llits, determinada per les condicions ambientals particulars d'aquests espais, també és part de la vegetació ripària.**

A més a més, en els trams superiors dels torrents la vegetació dels llits i marges pot incorporar espècies típiques de les comunitats naturals de la zona on discorre (espècies d'alzinar, ullastrar o garriga), que tot i ser més abundants a nivell general que les estrictament ripàries comparteixen amb elles bona part de les funcions ambientals. **Suggerim que aqueixes altres espècies que creixen als marges tinguin també una consideració especial a l'hora de plantejar-hi actuacions.**

D'altra banda, **suggerim s'inclouin també en aquest article:**

1. La recuperació del comportament natural de la zona inundable i dels seus valors ambientals associats.
2. El restabliment de corredors ecològics. La restauració/potenciació de la seva funció connectora, en aquells casos en que les comunitats naturals hagin desaparegut o estiguin greument alterades.
3. La forestació dels marges amb espècies arbòries i arbustives per avançar cap a cobertures herbàcies menys denses.
4. L'eliminació d'enderrocs, deixalles i altres materials impropis dels torrents
5. La restauració dels marges de pedra, com a sistema tradicional que dóna estabilitat als marges.

De la conservació dels sols i correcció hidrològico-agroforestal.

Davant la perillosa indefinició d'allò que es consideren "greus danys sobre les persones i bens", i la prevalença, en aquests casos, dels criteris hidrogeològics (fins i tot dins espais naturals protegits) **reiteram la necessitat, prèvia a qualsevol actuació, d'incorporar els suggeriments presentats sobre l'article 126 per tal de valorar-ne adequadament també els efectes ecològics.**

Zones humides.

Malgrat que els plans hidrològics no impliquen 'per se' llevar o donar la consideració de zona humida, ja que aquesta es consubstancial als seus paràmetres físics i biològics i per tant determinada pels corresponents especialistes, la protecció suficient i inajornable de les zones humides requereix tant de la seva cartografia actual, com de la potencial, es a dir aquella de la que han gaudit en èpoques mes favorables. Tan el Text Refós de la Llei d'aigües (TRLA) com les normatives que d'ell se'n deriven i més encara les normatives internacionals, constaten el valor de les zones humides i de la seva reducció temporal i a la vegada constaten la voluntat ciutadana per a la seva recuperació.

Es per això que resulta del tot inacceptable que disposant d'una cartografia oficial de les zones humides de les Balears que reflexa tan el seu estat actual com les seves potencialitats per a la recuperació, s'hagi censurat aquesta darrera part, sense cap justificació i impeding o dificultant les eventuais actuacions recuperadores. Per tant demanem que s'inclouï la cartografia existent complerta, amb caràcter normatiu i d'acord amb la normativa en vigor, se detallin les actuacions destinades a la preservació i recuperació de totes les zones humides inventariades. Cal també

referenciar específicament les zones humides d'importància internacional recollides amb el conveni Ramsar que es troben a les Balears. Volem recordar que totes les zones humides estan protegides per la llei i el reglament d'aigües i sols es poden dessecar per motius d'insalubritat o sanejament i amb acord del Consell de Govern. De fet hi ha sentències que declaren la il·legalitat d'urbanitzar una zona humida encara que no hi hagi cartografia oficial. **Demanam que com a mínim es mantengui l'actual cartografia del PHIB.**

Aigües subterrànies.

Si bé en els darrers anys la pluja ha minvat el progressiu deteriorament volumètric dels aquífers de les Balears, la seva qualitat, afectada per la salinització costanera i la contaminació per nitrats, continua requerint d'actuacions que per un costat, aturin el seu deteriorament i per un altre, recuperin el seu bon estat dins un termini de temps raonable.

Per tal d'aconseguir-ho es necessari no sols mantenir els plans i les actuacions que es proposaren al Pla que ara es pretén modificar, sinó augmentar-les. Més encara, quan les dificultats pressupostàries dificulten les inversions directes en la recuperació de les masses en mal estat, cal implementar al màxim les normes de protecció per tal d'aturar de forma radical el seu deteriorament.

Es per això que no existeix argumentació que justifiqui la relaxació, i encara menys la retirada, de les mesures proposades i resulta del tot inacceptable per les vigents actualment .

Per tant demanem que se mantinguin els criteris per a la protecció de les masses d'aigua subterrània existents en el Pla Hidrològic de les Illes Balears aprovat el 2011(PHIB-2011) i específicament que no se permetin extraccions que superin el 80 % de les entrades per a cada massa d'aigua subterrània.

Unificació de masses d'aigua.

Les masses d'aigua constitueixen unitats de característiques homogènies que representen la peça fonamental damunt la qual la DMA estableix els objectius de no deteriorament i de millora dels recursos hídrics. Ajuntar dues masses d'aigua definides només es possible quan les seves característiques i amenaces són similars. Es per tant irregular i no compatible amb la DMA utilitzar aquest procediment per diluir una massa amb deficient o mal estat amb un altre amb millor situació. La DMA no permet el deteriorament de cap massa amb posterioritat a la seva entrada en vigor i per tant la unificació sols es possible si totes dues milloren i es evident que en el cas que ens trobem, la de millor qualitat empitjora.

Es per això que demanem que en cap cas s'utilitzi aquest procediment per justificar extraccions a masses d'aigua en les que el seu estat específic no ho permeti per elles mateixes

Concessions i autoritzacions.

La importància de les aigües subterrànies a les Balears es manifesta. Els esforços per al control de les extraccions han estat insuficients per garantir que l'aigua extreta no superi als recursos disponibles. Les importants àrees salinitzades al aquífers litorals testimonien aquesta realitat.

Es per això que resulta incompreensible **la relaxació dels controls administratius** que incorporen les modificacions que, sense cap justificació raonada, presenta l'esborrany del PHIB sotmès a informació pública. En concret, ens sembla totalment irresponsable que aquest Pla permeti noves extraccions a les masses d'aigua prorrogables i excepcionables. En aquest sentit, esmentar la perversió de preveure com una excepció la possibilitat de permetre noves autoritzacions per a usos agrícoles i "els amparats per Llei" tot sabent, però amagant, que la Llei 7/2012, de 13 de juny de mesures urgents per a l'ordenació urbanística sostenible permet treure aigua per a usos particulars. Així, **demanem que se mantingui la normativa per concessions i autoritzacions contingudes en el pla aprovat inicialment el 2011.**

D'acord amb la legislació vigent, **la necessitat d'autorització per als pous menors de 7.000 m³/any hauria de mantenir-se** mentre no es disposin dels informes tècnics reglamentaris, per part del Instituto Geológico y Minero de España, que ho autoritzen expressament. Les característiques insulars de les Balears així ho varen aconsellar i no hi ha arguments o millores que ara ho desaconsellin.

Distàncies entre captacions.

El nombre de pous existents a les Balears fa que sigui força probable una densitat de pous massa elevada en determinades zones. Aquestes concentracions provoquen problemes per a la gestió del aquífer en que es produeixen, a part de les afeccions entre veïnats.

Per això, definir la distància entre pous en el mínim establert per la legislació amb independència del tipus d'aquífer, les seves característiques i la seva situació no se justifica en absolut i pot dur al deteriorament de la unitat i de retruc als pous dels seus usuaris.

Demanem per tant se torni a la redacció anterior més matisada que fa possible una millor gestió dels recursos subterranis.

Execució dels pous.

Els sondeigs són punts que connecten directament la superfície del terreny amb el aquífer i per tant susceptibles de ser punts directes de contaminació de les aigües subterrànies. A modus de prevenció s'han establert normes d'execució que normalitzen tècnicament la seva realització. Per tant **la supressió de la obligatorietat del compliment de les normes tècniques per a la realització dels sondeigs resulta sorprenent, es un incompliment del RD 1514/2009 i en conseqüència demanden la seva obligatorietat.**

Pous d'aigües salines.

La concentració d'habitants i d'instal·lacions turístiques en el litoral és un fet destacable en tot el món i en particular a les Balears. Una conseqüència directe de la demanda d'aigua que aquest fet provoca és l'increment de perforacions de sondeigs en el litoral balear i el risc de salinització d'aquests pous.

Es per això que resulta cabdal regular aquestes captacions i delimitar la seva profunditat i els volums que poden ser extrets sense perjudicar el recurs subterrani. Les modificacions introduïdes en el darrer esborrany del PHIB desregulen aquestes limitacions i introdueixen interrogants en la preservació dels aqüífers litorals de les Illes.

Per tant, demanam que se torni a la regulació continguda en el PHIB aprovat inicialment el 2011 que protegeix més eficientment els aqüífers litorals.

Masses en risc vs. en bon estat.

Equiparar la regulació de les extraccions a les masses en risc amb les masses en bon estat significa una clara vulneració de la DMA, en quant que es renuncia a traduir la valoració del risc en mesures diferenciades i fa inútil la classificació.

Així, demanam la diferenciació de les extraccions permeses en les masses en risc per tal de garantir que si el risc es manifesta la qualitat de la massa en qüestió no pugi deteriorar-se.

Fonts puntuals de contaminació.

Els diversos mapes que acompanyen la memòria del PHIB manifesten la existència de focus de contaminació puntual que varen ser considerats en la redacció de la normativa del PHIB aprovat inicialment en el 2011. Aquesta regulació ha desaparegut en l'esborrany actual sense justificació aparent.

Demanem la regulació dels diversos tipus de fonts puntuals de contaminació per tal de prevenir la contaminació dels recursos hídrics subterranis.

Fonts de contaminació difusa.

Es conegut que la principal font de contaminació difusa de les Balears és la produïda pels adobs i fertilitzants utilitzats en l'agricultura, juntament amb la inadequada aplicació al terreny de les dejeccions ramaderes i/o dels fangs de les depuradores. Aquesta contaminació ha estat i encara és la responsable de la introducció massiva de nitrats en els nostres aqüífers de manera que fan inservible o molt costos la utilització de les aigües pel proveïment urbà.

Per tal d'evitar l'impacte d'aquestes pràctiques s'ha desenvolupat el Codi de Bones Pràctiques Agràries, però l'esborrany a informació el considera tan sols d'aplicació voluntària.

Es per això, que demanam que s'estableixi la obligatorietat de l'aplicació d'aquest Codi de Bones Pràctiques Agràries.

Contaminació per instal·lacions industrials.

Les instal·lacions industrials son cada vegada més freqüents a les Balears. Els productes que en elles s'emmagatzemen i manipulen tenen un risc molt elevat de contaminar aqüífers i torrents.

Resulta per tant, del tot imprescindible regular aquestes instal·lacions per tal de prevenir el risc que d'elles sen deriva. **Es doncs necessari incorporar aquesta regulació a l'esborrany del PHIB.**

Riscs de contaminació a les benzineres.

L'eventual contaminació per abocaments o fuites a les benzineres representa un risc molt elevat pels aqüífers de les Balears, tal i com s'ha fet pales a la benzinera de Santa Gertrudis. Es per això que no té justificació eliminar la regulació que incorporava el PHIB aprovat al 2011.

Per tant, **demanam que es mantengui la regulació i el control del risc de contaminació de les benzineres, en la seva redacció anterior o en termes similars.**

Perímetres de protecció de les captacions d'aigua potable.

Més del 80 % de l'aigua del proveïment urbà prové, a les Balears, dels recursos subterranis. Aquest fet obliga a tenir la màxima cura en la protecció d'aquest recurs. Amb aquest objectiu se defineixen els perímetres de protecció dels pous d'abastament, ja que la seva inutilització pot tenir conseqüències dramàtiques en la població afectada.

Reduir al mínim les distàncies de protecció d'aquestes captacions és del tot irresponsable i encara més el permetre la instal·lació d'abocadors o d'altres activitats en el seu perímetre. Més encara en el cas d'aqüífers calcaris que no disposen pràcticament de capacitat filtrant i depuradora.

Per això, **demanam que es mantingui la regulació més rigorosa que no posi en risc l'abastament de la ciutadania.**

Distàncies de protecció per a les masses d'aigua superficials.

Les aigües superficials, especialment els torrents, han sofert un deteriorament important en els darrers anys. La DMA obliga a interrompre aquest deteriorament i a procurar la seva recuperació.

Una de les mesures importants per aconseguir-ho consisteix en la definició dels seus perímetres de protecció i de regular les activitats que en ells poden dur-se a terme.

No regular aquesta protecció es garantia de continuar la seva degradació, y es per això, que **demanam se mantingui la seva regulació en el PHIB.**

Distàncies de protecció a les zones inundables.

El clima mediterrani es favorable per les grans pluges sobtades i en conseqüència per les inundacions a zones on durant llargs períodes de temps no ha passat mai l'aigua d'escorrentia. Reduir les distàncies de protecció d'aquestes zones, com fa l'esborrany de PHIB respecte a l'inicialment aprovat al 2011, es d'una irresponsabilitat manifesta. Més encara, quan són molt poques les zones en que es disposa d'estudis de detall del risc d'inundació.

Per això, demanam que com a mínim es mantinguin les distàncies i les restriccions contingudes en el pla aprovat inicialment el 2011.

Dotacions per agricultura i ramaderia.

Tot i que tant l'agricultura com la ramaderia han de ser considerats sectors estratègics a les Balears, incrementar artificialment les dotacions es només una forma d'autoengany que no du enlloc, a més d'incomplir la normativa de planificació existent. Donat el nombre de captacions ja autoritzades pels usos agraris es difícilíssim que hi hagi cap demanda no satisfeta en aquest sector. La reordenació de captacions hauria de ser l'eina preferent per garantir el futur del sector.

Per tant, demanem que no s'hipertrofiïn les dotacions del sector agrari i se facilitin els mecanismes de reordenació de captacions i intercanvi de drets.

Diferenciació dels usos d'agro-jardineria.

A las Balears són molt nombroses las residències fora del teixit urbà que com residències habituals, segones residències o habitatges turístics gaudeixen de zones enjardinades, piscines, petits hortalers, etc. Afegir aquest consums als agraris, també representa un incompliment de la normativa de planificació, i manca totalment de sentit.

Hauria per tant, de mantenir-se la diferenciació entre els usos agraris i els consums dispersos com l'agro-jardineria per tal de no falsejar les dades de consum i possibilitar les actuacions pertinents per a cada sector.

Dessalació

Les dessaladores que s'han anat construir a les Balears no sols no han aconseguit millorar l'estat dels aqüífers. Tenen un elevat impacte ambiental i duen un dèficit econòmic molt difícil d'assumir degut als preus actuals del aigua. Això és per mor d'una planificació desastrosa i una gestió poc acurada. Una planificació desastrosa com exemplifica la situació d'Eivissa, amb 3 dessaladores a un radi de uns 10 km, i una gestió poc acurada que fa que se segueixin explotant pous salinitzats just devora plantes dessaladores inactives, com és el cas d'Alcúdia, d'Andratx o de Ciutadella.

Ciutadella. Està sobre-dimensionada. El projecte del ministeri tan sols contemplava la connexió amb les zones turístiques del Sud i sembla que no s'han resolt diferents problemes amb els

concessionaris per fer la connexió. Per connectar-la amb Ciutadella calen 3 o 4 M€ i estendre-la fins al llevant costaria en torn als 20/40 M€.

Alcúdia. Rebuda pel Govern. Té una producció molt petita: tan sols ha donat servei a Pollença a la punta d'estiu. Tocaria connectada al sistema integrat Palma-Llubí. A la concessionària no li interessa connectar ja que això permetria enviar aigua de sa Marineta fins a Pollença i posa en perill el seu hipotètic negoci. Tampoc l'interessa al concessionari d'Alcúdia que té una desalibradora pendent d'autorització. Contradictori

Palma. Sembla que seria suficient per les necessitats de Mallorca, però ara mateix està infrautilitzada. Dona aigua a Palma, s'Arenal, Calvià i Andratx a través de canonades milionàries pagades pel ministeri i en part pel Govern. Amb una petita connexió pot donar aigua a Marratxí.

Son Ferrer. Pagada pel Govern. Aturada des del Març del 2010

Andratx (modulars). Pagades pel Govern. Aturades des del 2008 aprox.

Andratx (nova). No ha produït ni un sol m³ ni s'espera que ho faci. És més econòmic produir l'aigua a Palma i enviar-la fins a Andratx, com s'ha fet fins ara.

Santa Eulàlia. El projecte del Ministeri no contempla la connexió amb el sistema integrat d'Eivissa (caríssim). Eivissa deu ser un dels llocs més malbaratadors en dessalació: tres dessaladores en un radi de menys de 10 Km.

Sant Antoni. Pagada pel Ministeri, producció acceptable i connectada al sistema integrat. S'està remodelant a costa de la concessió (ho paguen les tarifes de venda d'aigua).

Eivissa. Connectada al sistema integrat. S'està ampliant a costa de la concessió (ho paguen les tarifes de venda d'aigua).

Formentera. Pagada i ampliada pel Ministeri. La demanda a l'estiu se dispara per damunt de la capacitat de la planta. Té pendent una remodelació i una segona ampliació.

Dessaladores modulars. Se varen comprar per fer front a la sequera del 99 i se varen pagar pels ajuntaments de Palma, Calvià i Andratx. Sembla que la majoria han acabat la seva vida útil. Han estat parcialment desmuntades.

Tot plegat ens mostra que la política de dessaladores ha estat caòtica, mancada de planificació i és econòmicament insostenible. Es preveu una dotació de 0,18 milions d'euros en els períodes 2010-2015, 2016-2021, 2022-2027 que considerem que, si realment es treballa per assolir els objectius marcats per la Directiva Marc de l'Aigua i el que es despren, en positiu, del desenvolupament normatiu, d'aplicació de criteris i accions per al coneixement profund de la realitat hídrica, de la millora dels recursos (convencionals i no convencionals), d'optimització dels usos, de la gestió efectiva de la demanda, etc., entenem que el Pla, assegurant la sostenibilitat ambiental de les seves actuacions, no pot pretendre la implantació de més dessaladores.

El fet que la política hidràulica prioritzi la dessalació com a recurs, té implicacions tant des del punt de vista ambiental, pel que fa especialment al consum energètic però també al consum territorial i també des del punt de vista de les afeccions que comporten l'extracció d'aigües salobres i de l'abocament de les salmorres. També des del punt de vista de percepció social que transmet la implantació d'aquest tipus d'infraestructures de que el consum del recurs aigua és il·limitat. Finalment també des del punt de vista econòmic i de garantia dels drets dels ciutadans, pel fet de

que la seva construcció i explotació va vinculada a concessions a empreses privades que sovint prioritzen els guanys econòmics a la garantia i qualitat de serveis i al compliment de les obligacions ambientals de les seves actuacions.

Pensem també que les tarifes siguin estacionals: més baixes en temporada baixa i més elevades en temporada alta. Això afavoriria l'estalvi i la recuperació dels pous ja que es desviaria la demanda d'aigua dessalada de la temporada alta a la baixa.

Camps de Golf.

Tot i que l'esborrany de PHIB prohibeix el reg de camps de golf amb aigües subterrànies, si ho permet amb aigües regenerades o dessalades. Cal però, aclarir que les aigües dessalades han de ser marines, ja que si es tractés d'aigües salobroses podrien augmentar els processos de salinització litorals.

En conseqüència, **demanam que quedi ben concretat en l'esborrany del PHIB que en cap cas se poden desalobrar aigües que no siguin de mar per al reg de camps de golf. Així mateix cal prioritzar la utilització d'aigües regenerades front al cost energètic que representa el dessalar aigua de la mar.**

Extraccions per a usos agraris en masses d'aigua prorrogables i/o excepcionables.

Bona part, per no dir totes, de les masses d'aigua prorrogables i/o excepcionables deuen el seu estat a una sobreexplotació històrica en bona mida provocada per extraccions agràries.

Es per això que **demanam que no se puguin produir noves extraccions en aquestes zones sigui quin sigui el seu ús.** D'altra manera no sols la seva recuperació esdevé impossible, fins i tot a llarg termini, sinó que a més, el seu deteriorament addicional és inevitable.

Contaminació per nitrats degut a abocaments de depuradores.

Els abocaments de les depuradores contribueixen de forma sensible a l'eutrofització de les masses litorals i a la contaminació per nitrats de les subterrànies. Per prevenir i/o minimitzar aquests ensurts convé tenir una regulació estricta dels abocaments, tant al litoral com als medis aquàtics superficials i no pareix que la comparació entre el PHIB aprovat el 2011 i l'esborrany actual vagi en aquest sentit.

Per tant, **se demana que se mantingui com a mínim, la regulació aprovada el 2011 i se disposin de tancs de tempesta a les depuradores dels nuclis de població que no disposin de xarxes separatives**

Contaminació per nitrats deguts a abocaments del clavegueram.

La importància de les aigües subterrànies a les Balears, juntament amb la proliferació de vivendes aïllades foravila i la ja avançada edat de les xarxes de depuració de molts nuclis urbans fan que haguem d'extremar la cura en els abocaments i en les pèrdues de les xarxes de clavegueram.

És per això que al·leguem a la rebaixa, en relació al PHIB aprovat el 2011, dels paràmetres d'abocament dels sistemes autònoms i en relació a la no necessitat d'autorització pels seus abocaments.

Gestió de la demanda.

Si tenim en compte que el consum per habitant i dia a les Balears supera àmpliament els 300 litres d'aigua, les possibilitats de reduir el consum per càpita de les Balears són molt elevades. Per això s'utilitzen els Plans de Gestió de la Demanda que analitzen tot el cicle de l'aigua a un municipi, nucli o territori determinat. La seva necessitat és per tant evident. No obstant, han estat eliminats de l'esborrany darrer del PHIB.

Demanem, exigim, que tornin a considerar-se els Plans de Gestió de la Demanda ja que són el millor instrument per l'estalvi tant per a l'abastiment urbà com per l'agrari o l'industrial. Com passa amb l'energia, la millor aigua es la que no se fa servir.

Rendiment de les xarxes de distribució.

El vigent PHIB establí rendiments a les xarxes de distribució que hores d'ara haurien de situar-se per davall del 20%. Tot i que la proposta és agosarada, aquesta xifra ha de considerar-se com un objectiu irrenunciable de l'esborrany de PHIB que considerem. En canvi ens trobem amb una rebaixa considerable respecte dels objectius del PHIB aprovat el 2011.

Degut a aquest retrocés, demanem que al manco se mantinguin els objectius per a les pèrdues a les xarxes definits en el PHIB aprovat el 2011.

Recuperació de costos.

La DMA imposa la recuperació integral de les despeses dels serveis de l'aigua a partir del 2010. La relaxació de les actuacions per a recuperar el recurs hídric que representa el darrer esborrany de PHIB, fa pensar que l'única opció per al proveïment futur es basa en les aigües dessalades. Aquesta decisió representa i encara representarà en el futur, l'opció més onerosa per al ciutadà, que desinformat per les subvencions encreuades, pot arribar a creure que el seu cost no li resultarà prohibitiu en els propers anys.

Es per això, que demanem que en compliment de la DMA, s'incloguin en l'esborrany de PHIB els costos reals de les dues opcions, es a dir, el cost de l'aigua en alta amb la utilització de les dessaladores existents vs. els costos de les actuacions necessàries per a la recuperació dels nostres aqüífers.

Inversions en depuració.

El bon funcionament de la depuració ve força condicionat entre d'altres pels costos de manteniment de les estacions depuradores. En la situació pressupostària actual no poden esperar-se grans inversions dels fons europeus, ni tan sols de l'estat central. És per això que convé fer un manteniment el més acurat possible de les infraestructures de què ja disposam.

Cal per tant disposar d'un cànon de sanejament que pugi afrontar amb solvència les despeses de manteniment de les depuradores de les Balears i per tant **demanam que quedi concretat en el futur PHIB que com a mínim la recaptació íntegra del Cànon de Sanejament es dediqui a actuacions de sanejament.**

Avaluació ambiental.

La avaluació efectuada a través de l'annex a l'ISA no pot substituir la Avaluació Ambiental Estratègica del PHIB, per quant les modificacions efectuades són prou àmplies i modifiquen substancialment els criteris i objectius del PHIB inicialment avaluat.

Per tant **demanem que se iniciï un nou procés d'avaluació ambiental que valori el conjunt del Pla de vell i del nou i no un document de comparació aportat per la Direcció general de Recursos Hídrics que no justifica ni argumenta les retallades en la protecció de les aigües de les Balears que es conformen el darrer esborrany.**

Annexes.

L'existència dels annexes al PHIB es justifica per la seva condició tècnica, ja que inclouen taules, especificacions detallades de procediments, més cartografies, etc. que encartades al text el farien de difícil seguiment. No obstant aquesta posició formal, la seva importància és cabdal en relació al contingut del Pla. Pensen, a mode d'exemple, de què serveix definir les masses d'aigua sense la seva cartografia. És per tant, imprescindible que els annexes de l'esborrany formin part normativa del Pla i en conseqüència **exigim que se suprimeixi de l'esborrany la no normativitat dels annexes (article 3).**

SOL·LICITA



Que es tenguin per presentades aquestes al·legacions i que siguin incorporades al Pla Hidrològic de les Illes Balears, especialment pel que fa al seu marc normatiu i al programa d'actuacions i infraestructures.

Que es mantingui l'acceptació de les al·legacions presentades i contestades per la nostra entitat el juny de 2010.

Palma, a 28 de maig de 2013

Hble. Sr.
Director General de Recursos Hídrics
Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Mobilitat.